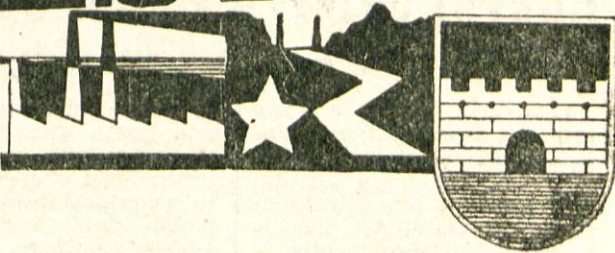

TRŽIŠKI VESTNIK

LETO V.

Tržič, 1. januarja 1956

Št. 1

S ŠE VEČJIM OPTIMIZMOM v novo leto 1956

Se nekaj dni in poslovi se bomo od starega leta ter stopili v novo leto 1956. Ob praznovanju tega dogodka bodo prav gotovo misli nas vseh pohitele nazaj v staro leto in še in še nazaj. Hkrati bomo pogledali tudi v prihodnost, zlasti še v leto, ki je pred nami. Na podlagi želja si bomo napravili načrte, kako naše zamisli uresničiti, da bo novo leto čim uspešnejše.

Trdno sem prepričan, da lahko gledajo narodi Jugoslavije v novo leto 1956 še z večjim optimizmom tako glede naše nadaljnje notranje graditve, kakor tudi glede zunanjanjepolitičnega položaja.

Vsi ljudje, ki vsaj delno poznajo težavni boj narodov Jugoslavije za njihov obstoj in svobodo, prav tako pa tudi velikanske napore naših narodov, da bi si ustvarili lepše življenje, nas občudujejo. Seveda nas to navdaja s ponosom in prizadevamo si kar največ moremo, da bi prikazali našim narodom, prav tako pa tudi vsem narodom na svetu resnično podobo naše dežele.

Po končani vojni smo imeli v naši deželi velikanske težave in za njihovo premagovanje se moramo zahvaliti našim narodom, našemu državnemu vodstvu, naši enotnosti, naši veri v lastne sposobnosti, našemu prepričanju, da je pot, po kateri hodimo, edino pravilna za našo deželo in za zagotovitev srečnejše prihodnosti njenih narodov.

Pokazali smo, kako si svobodni ljudje, prežeti z željo po napredku, utirajo pot iz zastonosti, iz revščine, kako se uvrščajo med prebivalce razvite države, pa čeprav so trenutno potrebne velike žrtve. Ta boj za naš napredek v novem letu ne sme prenehati. Razviti se mora zlasti na tistih področjih, kjer smo za-

ostali, kjer nismo dosegli tega, kar si želimo.

Na področju notranje izgradnje smo začeli novo veliko borbo za boljše življenje delovnih ljudi — sedaj gospodarjev materialnih bogastev svoje dežele.

Zajeti tako na široko izgradnjo sistema samoupravljanja pomeni globoko posejati seme novega sveta, višjih družbenih socialističnih odnosov, ki spreminjajo vse dosežane družbene ureditve o udeležbi delovnih ljudi pri upravljanju svoje dežele in o pravicah delovnega človeka.

Vztrajno in dosledno nositi zastavo neodvisnosti, kakor jo mi nosimo, in delovati tako krepko, kakor mi to delamo v borbi za učvrstitev miru in ustvaritev širšega in plodnejšega sodelovanja med narodi, pomeni v polni meri uresničevati in razširjevati ideje ter načela iz dni odpora in borbe za neodvisnost in pravice narodov.

Lahko rečem, da ljudje še nikoli niso bili na boljši poti reševanja svojih družbenih in političnih problemov kot v našem času. Nikdar še ni bil ideal socialne in duhovne svobode ljudem bližji in milojni ljudi, ki so danes prežeti s socialističnimi idejami o urejanju mednarodnih in medčloveških odnosov, so postali aktiven činitelj v dogajanju posameznih držav in v mednarodnem obsegu. Še nam je v spominu čas pred drugo svetovno vojno, ko je bilo kaj malo vzrokov za optimizem in ko je bilo politično ozračje težko in mračno. Toda sredi tega pripravljajočega se inferna je bilo mogoče vedno znova čutiti vedre klice vere in optimizma.

Deset let naše graditve Federativne ljudske republike Jugoslavije po številu let še ni mnogo ter je ta naša skupnost še mlada, a ustvarjena

je na ruševinah z vojno opustošene države in na ruševinah likvidiranega starega družbenega sistema in se je morala neogibno boriti z mnogimi težavami, na katere običajno naletimo v dobah takih zgodovinskih revolucionarnih družbenih dogajanj.

Zato je prav teh deset let za vso našo bodočnost, za ves naš razvoj v prihodnosti izredno pomembnih. Postavili smo temelje našemu gospodarstvu z industrializacijo in elektrifikacijo dežele ter odbili vse napade zunanjih političnih akcij na našo deželo, vzpostavili nove družbene razmere med nami, take družbene razmere, ki pomenijo pravo socialistično skupnost delovnih ljudi naše domovine.

Vse to je bilo v tem kratkem času opravljeno, opravljeno temeljito, s polno zavestjo odgovornosti pred bodočnostjo v državi, ki ustvarja svoje življenje na načelih prave socialistične demokracije in v skladu s politiko naše ljudske oblasti, s prizadevanji, da bi izpolnili vse tiste naloge, ki vodijo v socializem, ki vodijo k obranitvi miru po svetu in okrepitevi mednarodnega sodelovanja.

V tem znamenju in ob tej priliki v imenu občinskega komiteja ZKS v Tržiču in občinskega odbora SZDLS v Tržiču želimo delovnemu ljudstvu Tržiča, da bi novo leto rodilo nove plodove in novo radost. Uspehi, ki smo jih dosegli, nam dajejo pravico, da pričakujemo novo leto z dvignjenim čelom, z novimi upi, kajti vanj stopamo — kakor vsako leto doslej — čvrsti in močni, z novimi zamislimi in z novim poletom, vedno bliže k uresničevanju tistih idealov, ki so bili delavskemu razredu naše države kazalo in svetilnik skozi vse viharje in težave.

Hrovatič Rudi

DEDEK MRIZ PRIHAJA... Program prireditve za Novoletno jelko

Društvo prijateljev mladine v Tržiču obvešča, da bodo v okviru Novoletne jelke naslednje prireditve za mladino:

Brezplačne filmske predstave v dvorani kina: Alice v čudežni deželi. Predstave bodo vsak dan ob 15. uri popoldne in sicer: v sredo, 28. decembra za osnovno in pomožno šolo in predšolske otroke, v četrtek, 29. decembra za gimnazijce in vajensko šolo, v petek, 30. decembra za mladino vseh okoliških šol.

Dedek Mraz bo obdaril tržiško mladino v četrtek, 29. decembra v Sindikalni dvorani po naslednjem redu: Ob 8. uri dopoldne gimnazijce in zastopnike vajenske in glasbene šole; ob 10. uri dopoldne učence osnovne in pomožne šole, ob 14. uri popoldne predšolsko mladino.

Otroke padlih borcev bo še posebej obdaril Dedek Mraz v petek, 30. decembra ob 14. uri popoldne prav tako v Sindikalni dvorani.

Novolet. sejem bo v tržnem prostoru v času od 29. do 31. decembra. Sejem bo odprt vsak dan od 15. do 18. ure zvečer. Vse dobrrote bodo na prodaj samo otrokom.

Dedek Mraz bo obiskal sejem s svojim premstvom v četrtek, 29. decembra ob 15. uri in v soboto, 31. decembra ob 16. uri.

Lutkovno igro Obuti maček priredi ob priliki Novoletnega sejma za Cicičane DPD »Svoboda«. Spored lutkovnih predstav bo objavljen na Novoletnem sejmju.

Svojim sodelavcem, naročnikom in bralcem
želita
srečno novo leto

uredništvo in uprava
TRŽIŠKEGA VESTNIKA

Vsemu prebivalstvu tržiške občine
želi
srečno novo leto

TURISTIČNO DRUŠTVO
V TRŽIČU

Razvoj šolstva v naši občini po osvoboditvi

Naše šole so v desetih letih doživele velik razmah

Leta 1945 so bile šole na območju današnje tržiške občine v kaj zaostalem stanju. V Dolini, Lomu, pri Sv. Ani in v Lešah so bila šolska poslopja povsem ali vsaj deloma požgana. V slabem stanju so bila tudi tržiška šolska poslopja, posebno gimnazija, kjer so zadnje mesece gostovali nemški vojaki in belogardisti. Šole so bile brez učil, knjižnice požgane, arhivi pa razmetani. Podobno je bilo tudi z znanjem šoloobveznih otrok.

Tržič je bil takrat samostojen okraj in je imel svojega prosvetnega referenta. Prva skrb ljudske oblasti in tistih učiteljev, ki so se po končani vojski vrnili na svoja službena mesta, je bila organizacija tečajev, ki naj bi vsaj deloma nadomestili tisto, kar je bilo zamujenega v času vojne. Po vseh šolah so zbrali šoloobvezne otroke, preizkusili so njihovo znanje in jim posredovali toliko znanja, da so jih mogli v nadaljnjem šolskem letu razvrstiti po razredih.

Učenci, ki so v letih okupacije posejali nemško Hauptschule, so od srede julija do srede septembra posejali tečaje (vršili so se v osnovni šoli), v katerih so v skrajšanem obsegu predelali učno snov glavnih predmetov. Ob koncu tečaja so polagali notifikacijske izpite, da so se mogli vpisati v njihovi starosti ustrezajoči razred gimnazije. Učni uspehi v teh tečajih so bili prav neverjetni. Tako učenci kot učitelji so se lotili dela s tako voljo in vnemo, kakršno poznamo le iz prvih let po osvoboditvi, ko smo na vseh področjih hoteli čim hitreje nadoknaditi vse zamujeno. Ves študij je bil tako intenziven, da je osvojevano znanje omogočilo učencem, da so v prihodnjem šolskem letu delali brez večjih težav. Tečaje je vodila tov. Gabrijelova, poučevali so tov. Cošta Anton in Stana, Breda Gaber, Anton Kožar in Milena Tavčar.

V oktobru je bilo poslopje bivše meščanske šole za silo prenovljeno, zbran potreben inventar in ustanovljena nižja gimnazija, ki je pričela z delom 15. oktobra. Istočasno so pričele z delom tudi osnovne šole. Vaščani in učitelji v Lešah, Lomu in Dolini so se takoj po osvoboditvi lotili obnove šol. V Lomu in Dolini so pričeli pouk že v za silo obnovljenih prostorih, čeprav je bila obnova končana šele čez več let.

V Lomu so vaščani takoj napravili ostrešje. V februarju 1946 pa si je četa vojakov iz Tržiča zadala nalogo, da do 1. maja izvrši vsa tesarska, zidarska in mizarska dela. Požrtvovalno so se lotili dela, a zaradi premestitve ga niso dokončali. V Lešah so prvo leto še gostovali v zasebni hiši. Šolsko poslopje pri Sv. Ani je bilo požgano do tal in čeprav so načrti za no-

vo šolo že pripravljeni, še niso šole pričeli graditi, pouk pa se vrši v bivši občinski sirotišnici (med okupacijo je bila tu nemška orožniška postojanka), ki nikakor ne ustreza šolskim namenom. Delo je bilo prva leta po vseh šolah težko, saj ni bilo niti potrebnih knjig, niti drugih učnih pripomočkov.

Učiteljstvo je bilo preobremenjeno z izvenšolskim delom. Skrb za ljudsko prosvetno delo (knjižnice, ljudske odre, pevске zbornice, organizacije pionirjev, mladine, RK itd.) je ležalo na njihovih ramah, poleg tega so bili pritegnjeni še k raznim popisom in k delu v političnih organizacijah. Učili so v nadaljevalnih tečajih za doraščajočo mladino, v Tržiču in Križah v delavski in oficirski gimnaziji. Seveda pa ta vsestranska obremenjenost večine prosvetnih delavcev ni bila v korist šolskemu delu.

Učitelji na tistih šolah, ki so jih obnavljali, pa so imeli še posebno mnogo skrbi, saj so poleg drugega morali nadzirati gradnjo, se boriti za potrebne kredite in največkrat sami iskati in nabavljati gradbeni material, ki ga ni bilo vselej lahko dobiti.

Kljub vsem oviram pa je delo po šolah napredovalo, učni uspehi so se iz leta v leto, počasi sicer, vendar stalno boljšali. Mnogi učenci v naših osnovnih šolah so zaključili šolanje na svojih domačih šolah in se vključili v obrt ali ostali doma na kmetijah, večina pa je iskala zaposlitve v tržiških industrijskih podjetjih. Vsako leto pa narašča število tistih, ki nadaljujejo šolanje na nižji gimnaziji v Tržiču, saj se je število dijakov od leta 1945 že skoraj podvojilo.

Razen nižje gimnazije v Tržiču je bila od leta 1948 do 1952 nižja gimnazija tudi v Križah. Leta 1951 je le-ta imela prve absolvente (27). Prihodnje leto je bila ukinjena, dijaki pa vključeni v gimnazijo v Tržiču ali Dupljah. Ker se vsi učenci, ki so dovršili 4. razred osnovne šole, niso vpisali v gimnazijo, je ostal v Križah še 5. razred, prihodnje leto pa tudi 6. razred.

Osnovni šoli v Tržiču je bil 2 leti priključen vrtec (prvo leto 65, drugo 46 otrok) z 2 vzgojiteljicama. Ko pa je bil jeseni 1947 ustanovljen DID, je bil vrtec ukinjen. DID je bil najprej na Koroški cesti (takrat Ljubeljski) št. 7, leta 1948 pa se je preselil v grad nad Tržičem, kjer je — ponovno preimenovan v vrtec — še danes. Sprva je sprejemal le otroke zaposlenih mater; ti so bili v DID tudi preko noči. Pred tremi leti je bil odprt tudi dnevni vrtec, v katerega se lahko vključijo vsi predšolski otroci. V isti stavbi je nameščen dijaški dom, ki sprejme vsako leto okrog 30 dijakov gimnazije. Ima pa tudi oddelek za osnovnošolske

učence, ki doma nimajo primernega nadzorstva.

Leta 1951 je bil pri osnovni šoli v Tržiču ustanovljen pomožni razred, ki je leta 1952 postal samostojna ustanova — pomožna šola. Povsem se je osamosvojila leta 1954/55.

1. decembra 1945. je pričela z delom tudi vajenska šola (nekaj časa se je imenovala šola za učence v gospodarstvu). Sprva je imela le 3 razrede s 24 učenci. Prva povojna leta je morala skrbeti predvsem za splošno izobrazbo učencev, saj nekateri niso imeli niti osnovnega znanja. To stanje se je od leta do leta izboljševalo. Danes prihajajo v vajensko šolo učenci z 2—4 razredi gimnazije, zato je težišče dela prešlo na strokovne predmete.

V letih 1949—1953 je bilo na vajenski šoli 6 strokovnih tečajev za učence usnjsarske stroke iz vse republike. Organiziral jih je SPK LRS, Od

1945—1948 je bila vajenska šola tudi v Križah (ca 34 učencev).

Jeseni 1947 je ministrstvo za prosveto odobrilo ustanovitev glasbenega tečaja. Pouk se je vršil v gimnaziji in osnovni šoli, leta 1949 pa je že dobil 2 lastna prostora. Delo v tečaju je bilo uspešno, število učencev se je večalo, zato je bilo leta 1950 ustanovljena glasbena šola, ki je postala redna proračunska ustanova, s čimer so odpadle finančne težave, ki jih je imel glasbeni tečaj. Šola je dobila nove prostore, povečalo se je število učencev, predavateljev, glasbil. Poleg klavirja, violine, čela in glasbene teorije so uvedli še pouk klarineta, kontrabasa in solo petja. Ustanovili so šolski orkester. Obracun svojega dela podaja glasbena šola na številnih internih in letnih javnih produkcijah.

V letu 1955 se je v našem šolstvu začelo novo obdobje — obdobje družbenega upravljanja. Na vseh šolah so bili izvoljeni šolski odbori, ki bodo skrbeli, da bodo šole dosegle vzgojne in izobraževalne namene, ki jih imajo v socialistični družbi.

Naš otrok je živčen

PRIDOBLENI VZROKI ŽIVČNOSTI

Razne nalezljive bolezni so lahko vzrok motenj v živčnem sistemu. Najtežje posledice pa povzročajo meningitis (vnetje možganskih ovinov), encefalitis (vnetje možganov) in davica. Te bolezni prinašajo razne komplikacije. Tudi pri davici, ki se nam navadno ne zdi več kar nič več nevarna, se zaradi zastupitve večkrat pokažejo živčna trzanja obraznih mišic, kar povzroča še živčne krče. Kasneje mnogokrat oslabe očesne mišice, kar preprečuje otroku sposobnost za pravilno pisanje. Zaradi davice oslabe lahko še drugi udje in v najtežjih primerih, ki niso redki, se ukrivi hrbtenica.

Nepravilno izločanje žlez v otrokovem telesu tudi vpliva na pravilno delovanje živčnega sistema. Povečani mandeljni, polipi ter razne bolezni nosne in ustne votline morejo biti vzrok otrokove živčnosti. Večkrat nam toži mladina v dobi spolnega dozorevanja, da jo krčevito boli glava. Morda je tudi to vzrok živčnosti, ali pa je glavobol posledica nepravilnega vida (eno oko je kratkovidno, drugo pa dalekovidno). Spremembe v krvnem obtoku, v dihalnih in prebavnih organih brez dvoja povzročajo spremembe v živčnem sistemu. Saj nam ti otroci sami pripovedujejo, da jim močno bije srce, barva v obrazu se jim menja: enkrat so rdeči, takoj nato spet ble-di. Gliste, ki jih štejemo navadno le med nadležne in malo nevarne zajedavce, prav velikokrat povzročajo živčnost otrok. Ti zajedavci so kar dvakrat škodljivci: hranijo se z življenjskimi sokovi in s tem izčrpavajo otrokov organizem, obenem pa ga tudi zastrupljajo in to počasi pa dol-

go časa. Otroci, ki imajo gliste, postanejo malokrvni, slabo jim je in se v najhujših primerih celo onesvestijo. Istočasno pa se pokažejo zastupitve v njihovem živčnem sistemu: boli jih glava, nimajo teka, slabo spe, imajo hude sanje in so razdražljivi. Vse to neprimerno vpliva na sposobnost otrokovega šolskega dela, ker zmanjšuje njegovo voljo do učenja in pomnjenja. Končno vplivajo na nepravilen razvoj otrokovega živčnega sistema: težki socialni pogoji, slaba prehrana, pretežno delo ali razburljiv dogodek, ki se večkrat ponavlja v okolju, v katerem živi otrok. Tak otrok je nemiren, trmast, uporen v svojih zahtevah, včasih prejoka cele ure, včasih tudi povrača. So pa malo in nemirno. Morda ga je ponoči tudi strah. V spanju se trese, skače iz postelje, krčevito joka in si pokriva z rokami obraz, kot bi se moral nečesa braniti. Počasi pa se umiri in zopet zaspi. Ta strah je večkrat v zvezi z nepravilnostimi v nosu in grlu, ali pa otrok težko diha zaradi raznih kroničnih katarjev. Morda ima preveč poln želodec in še gliste v njem ali pa poln sečni mehur in to ovira delovanje živcev.

Tak nočni strah lahko vodi prav v bolezensko stanje in takrat zelo škodljivo vpliva na razvoj otrokove osebnosti, na njegov značaj, na njegove sposobnosti in aktivno sodelovanje. Prepričali ga bomo pa tako, da bomo našemu otroku razumno in mirno prigovarjali, naj se ničesar ne boji, razložili mu bomo, da so stvari, ki mu povzročajo nemir, popolnoma drugačne in mu niso nevarne. Tako se bo otrok sčasoma otesel vseh predsodkov in se ponoči ne bo več zbujal iz spanja.

Tradicijska

Tišler Andrej

TRŽIŠKEGA ČEVLJARSTVA

(Nadaljevanje)

Najzanimivejše obdobje v zgodovini tržiškega čevljarstva nam nudi 19. stoletje, v katerem se je začelo razvijati šolstvo za vajence, čevljarska industrija itd. Na kratko si bomo ogledali življenje in delo mojstrov, pomočnikov in vajencev ter razne zanimivosti, šege in navade.

ČEVLJARSKA SOBA IN DELAVNICA

Dandanes si težko mislimo čevljarskega mojstra brez posebne sobe za delavnico. Nekdaj pa ni bilo tako. Poseben prostor za delavnico je imel morda mojster, ki se je ukvarjal z izdelovanjem čevljev za prodajo zunaj Tržiča, oziroma če je imel lastno hišo in če je zaposloval več pomočnikov in vajencev. Mojstri, ki niso imeli lastnih hiš, so imeli večinoma svoje delovne prostore kar v stanovanjskih sobah; če je bila soba količnik prostora, je služila za družinsko spalnico in delavnico. V kotu sobe, ob oknih je bil navadno za ped visok oder, na katerem je stala delovna miza, na kateri je bilo orodje itd. Ob mizi so bili trinožni čevljarski stoli, police za kopita, škaf z vodo za namakanje čevljev in podplatnega usnja ter posoda za pop. Na policah za kopita so viseli vzorci in papirnate mere z imeni naročnikov n. pr. Meglitz Franz, Juri Ahazhish, Neshia Shara-bon itd. Malokatera delavnica je bila brez kletke za ptički. Ker so delali večkrat tudi ponoči, so si znali urediti primerno dobro razsvetljavo. Sredi takozvanih »gavg«, ktere so postavili na delovno mizo, je stala prvotno voščena sveča, kasneje petrolejka. Na vsako stran štirioglatih gavg so obesili po eno stekleno kroglo, napolnjeno z vodo. Kroglo so lahko tako uravnavali, da je svetloba sevala ravno na čevljev, ki ga je čevljar šival. Čim starejša je bila voda v krogli, tem jasnejša je bila svetloba. Le-ta je bila za oči bolj zdrava, kot je danes elek-

trična. Pred mojstrovim sedem je navadno visela debelejša krogla. Poleg navedenega orodja je bilo v delavnici oziroma ob delovni mizi še mnogo starih čevljev za popravilo, deska za krojenje, oblikovalci škornjev, tišča ali klema za šivanje in ploščat kamen za tolčenje podplatov. Na podbojih vrat je bila pritrjena kljuka za izdelovanje dret. Mojster je krojil navadno na mizici, na kateri so tudi obedovali. Oder, na katerem je stala delovna miza, stoli itd., so — če že ne vsako soboto, pa vsaj ob večjih praznikih — odnesli ven iz sobe ter ga tudi odrgnili. V nobeni delavnici ni manjkalo stenske ure, podobe zaščitnika čevljarjev ter škropilnika, ki je visel ob vratih.

Za čevljarsko sobo v našem bodočem muzeju nam je dal Konrad Mehle nad 150 let staro čevljarsko delovno mizo. Le-to je še njegov pokojni oče prejel od že starega čevljarskega, ki so mu ljudje rekli »Kušter« in je bival v tedaj še pritlični hiši na sedanji Koroški cesti št. 18. Kušter je staremu Mehletu povedal, da sta pri tej mizi za časa francoske okupacije sedela dva francoska vojaka ter pribijala podplate na veliko začudenje radovednih gledalcev z lesenimi klinčki »cveki«. Cveke sta menda prinesla s seboj. Kljub temu se pa po odhodu Francozov leta 1813 zbiti delo v Tržiču še ni udomačilo, čevljarji so šivali naprej tako, kot so bili vajeni.

Navedeni opis čevljarske delavnice, ki je bila obenem stanovanjska soba, se nanaša nekako na prvo polovico 19. stoletja, ko v Tržiču gotovo še ni bilo nobenega šivalnega stroja, ne za šivanje oblek ne za šivanje zgornjih delov čevljev. So se pa v tisti dobi nekateri že pečali s poizkusi napraviti šivalni stroj. Nam najbližji je bil tirolski krojač Jožef Madersperger. A šele okoli leta 1845 je Elias Howe v Ameriki izumil in sestavil

šivalni stroj, v poznejših letih pa še v marsičem izpopolnil. Tako so Howejeve šivalne stroje začeli uvažati k nam šele v drugi polovici 19. stol. Tak šivalni stroj smo za našo čevljarsko sobo v muzeju dobili v Palovičah pri »Zlindru«. Omeniti moram še nad 80 let star škorenj k narodni noši, katerega mi je poleg nekaj starih, ročno izdelanih kopit leta 1954 za naš muzej podaril čevljarski mojster in posestnik Anton Hrovat iz Gorice pri Radovljici.

Vsak obiskovalec že uvodoma omenjene usnarske razstave v Ljubljani od 22. do 30. X. 1955 je z velikim zanimanjem ogledoval našo, po tržiško opremljeno čevljarsko de-

lavnico iz 19. stoletja. Najbolj nam je imponiral kip na stolu sedečega čevljarja pri šivanju gojzerja prvotne izdelave. Kip nam je izdelal naš rojak umetnik Vinko Ribnikar.

Čevljarski mojstri, ki so se v glavnem pečali z izdelovanjem čevljev za prodajo zunaj Tržiča, so imeli po možnosti delavnice posebej, kjer je bilo okrog večje delovne mize več stolov, večje število kopit ravne oziroma simetrične oblike. Ti mojstri so si prvi nabavili Howejeve šivalne stroje, kasneje pa Singerjeve, ki so bili še v marsičem izboljšani.

(Nadaljevanje sledi)

Tišejo nam . . .

V prejšnji številki Tržiškega vestnika smo brali, da namerava Društvo za napredek gospodinjstva prirediti predavanja o gospodinjstvu, kar je zelo spodbudno in zanimanje vredno.

Lansko leto je bil v okviru tega društva prirejen večerni pletilni tečaj, ki je uspel in bil koristen. Mnogo žena pa si želi prikrejevalnega tečaja. Tak tečaj prireja Singer že drugo leto v Kranju. Da bi se vozila v Kranj, je marsikateri ženi nemogoče, zato bi bilo mnogim ustrezno, če bi društvu priskrbelo predavateljico, morda prav to tovarišico, ki predava v Kranju, in bi ob dneh, ko ni zaposlena v Kranju, imela tečaj tu. Pokazala nam bi krojenje oblek, predpasnikov, perila itd. Tiste,

ki imajo šivalne stroje doma, bi v tečaju lahko ukrojile in doma dalje izdelovale. Marsikatera žena bi rada kaj doma sešila, zlasti za otroke, ali kaj predelala iz starega, a ukrojiti, da bo lično, se boji. Tečaj bi bil gotovo v nemajhno korist, zelo zaželen in tudi obiskan.

★

Z Visa smo prejeli razglednico z naslednjim voščilom:

Srečno in uspehov polno novo leto želijo vsem Tržičanom fantje, ki služijo vojaški rok na otoku Visu.

Papov Janez, Ceh Heli, Hribar Anton, Radon Matija, Plajbes Franc, Rozman Danilo, Starič Marijan, Koder Ciril, Markič Jože.

Rojstva, smrti, poroke

Rojeni: Ropret Mihaela, tovarniška delavka iz Tržiča je rodila deklico; Božič Vera, tovarniška delavka iz Tržiča je rodila dečka; Šega Marija, tovarniška delavka iz Tržiča je rodila deklico. — Srečnim mamam čestitamo!

Umrli: Blažič Matevž, osebni upokojenec z Bistrice pri Tržiču, star 50 let; Varšek Franc, državni uslužbenec iz Tržiča, star 68 let; Črnilec

Ana, družinska upokojenka z Loke, stara 69 let; Mladič Janez, prevzičkar s Pristav, star 87 let; Madžar Ostoje, namesčenec drž. sekretariata FLRJ iz Podlublja, star 26 let. — Svojem naše sožalje!

Poročeni: Ropoša Jožef, zidar iz Matjaševcev 20, Murska Sobota, in Gyergyek Averlija, kuharica iz Vidoncev 5, Murska Sobota. — Mnogo sreče!

OSEBNA VEST

S 1. januarjem t. l. nastopi mesto direktorja v tovarni lepenke dosedanj ravnatelj Narodne banke v Tržiču tov. Franc Markelj.

Njegovo mesto v banki pa prevzame tov. Andrej Andolsek.

IZ UPRAVE

Obveščamo vse zainteresirane bralce, da nameravamo po Novem letu dati v vezavo

vse štiri letnike »Tržiškega vestnika«. S tem bo ohranjen lep kos tržiške zgodovine. Kdor se za vezavo zanima, naj se v teh dneh oglasi v pisarni Turističnega društva, kjer dobi nadaljnje informacije.

Vse zamudnike vljudno prosimo, da čimprej poravnajo vse obveznosti do Tržiškega vestnika. S tem si zagotovijo redno dostavljanje lista.

Poziv

»Koteks« poziva vse prašičerejce in klavnice, da skrbno oderejo vse zaklane prašiče in ne zavržejo niti ene kože, ker jim »Koteks« plača za prvovrstno kožo slovenske pasme po 200 din za kilogram.

Srečno in uspehov polno
novo leto

1956

želi vsem Tržičanom in okoličanom

**GRADBENO PODJETJE
TRŽIČ**

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Z občnega zbora TVD „Partizan“

17. decembra 1955

V soboto, dne 17. decembra je TVD »Partizan« imelo svojo redno letno skupščino, na kateri je podalo obračun svojega dela za preteklo leto.

Udeležba je bila zadovoljiva, saj se je skupščine udeležilo štiri petine članstva.

Iz poročila tov. predsednika Marklja posnemamo:

V društvu ni bilo mogoče sprovesti v življenje vseh sklepov, sprejetih na posvetovanju predsednikov, tajnikov in načelnikov leta 1954 v Kranjski gori.

Med drugim ni uspelo postaviti stalnega prednjaškega zbora, ki bo organizirano vodil vse delo pri sistematični telesnovzgojni vadbi. V društvu so se še vedno pojavljale tendence po športnih sekcijah, delo na splošno telesno vzgojno polju se ni vršilo sistematično, temveč le kampanjsko, in tudi člani upravnega odbora niso redno prihajali na seje, kar je delo upravnega odbora znatno zaviralo.

Po tej kritični oceni dela je prešel na svetlejši stran delovanja. Vsi oddelki, tako od najmlajših cicibančkov pa do članov in članic so se marljivo pripravljali na razna tekmovanja, nastope in akademije, saj je bilo med članstvo na dan državnega praznika razdeljenih nič manj kot 34 diplom, pribrorjenih tako na okrajnih kot na republiških tekmah.

Članske vrste so se udeležile vseh razpisanih tekmovanj z istimi tekmovalci in tekmovalkami v ljudskem mnogoboju, lahki atletiki in plavanju, ter povsod uspešno

osvajali prva mesta.

Tudi smučarskih tekem se je društvo udeležilo s 125 pripadniki.

Telovadišče, katerega je društvo pridobilo na podlagi zamenjalne pogodbe z Bomb. predilnico in tkalnico je že preknjiženo v zemljiški knjigi okrajnega sodišča v Kranju v korist društva in ga je uspelo v grobem že splanirati, tako da bo lahko v naslednjem letu po očiščenju služil svojo namenu.

Največ mladine je vključene v starosti od 6. do 14. leta, dočim je mladinke od 14. leta naprej absolutno premalo, dasiravno ta doraščajoča mladina najbolj potrebuje telesne vzgoje.

Načelnik tov. Janez Kališnik je v svojem poročilu ugotovil, da so se vse priprave tehničnega značaja vršile v pripravah za akademije, tekmovanja in nastope. Udeležili so se s 120 pripadniki Pokrajinskega zleta v Kopru, vseh okrajnih in republiških tekem v ljudskem mnogoboju, kjer si je članska vrsta priborila prvo mesto v drugem razredu, tov. Cveto Zaletel pa kot posameznik prvo mesto. Tudi vrsta članic ni zaosta-

jala za vrsto članov in si je priborila prvo mesto v prvem razredu, pa tudi naše mladinke prvo mesto v drugem razredu. To je bil tudi največji uspeh naših tekmovalcev in tekmovalk našega društva po osvoboditvi na dosedanjih republiških tekmah.

Tako člani kot članice, mladinci kot mladinke so se udeležili tudi okrajnih tekem v lahki atletiki v Škofji Loki in okrajnih tekem v plavanju, ki so se vršile v Kropi in kljub temu, da v Tržiču nimamo kopališča, osvojili kar pet prvih mest.

Tudi odbojkarji so se pridno udeleževali tekmovanj v republiški drugi ligi, igralci namiznega tenisa pa so sodelovali na prvenstvu Gorenjske. Prirejali so ob ljudskih praznikih (za občinski in državni praznik) svečane akademije, organizirali razna tekmovanja za prvenstvo Tržiča, pri katerih je skupno sodelovalo 240 pripadnikov, na rednem letnem telovadnem nastopu dne 28. avgusta je sodelovalo kljub počitnicam 190 pripadnikov. Pri vsakoletnem »Teku republike« je sodelovalo skupno 10 štafet, kjer sta pri članih in člani-

cah zmagali obe štafeti »Partizana« in tako osvojili prehodne pokale občinskega ljudskega odbora.

Iz poročila tov. Franca Koniča kot gospodarja posnemamo, da razpolaga društvo že z lepim premoženjem, saj ima raznih rekvizitov kot so kroji, telovadno orodje, zastave in ostalo v vrednosti 1 milijon 538.300 din, dočim znaša vrednost telovadnega doma in telovadišča din 5.438.000.

Blagajniško poročilo navaja, da so znašali celokupni dohodki društva 1.001.785 dinarjev, izdatki pa 975.129 din.

Prvi diskutant tov. Marjan Košar, načelnik okrajne zveze, je omenil, da je republiška zveza za Slovenijo smatrala za potrebno, da se vsaj nekako oddolži tistim članom, ki že nepretrgoma 10 let neumorno delajo, zato je podelila v priznanje spominsko plaketo članom: Francu Marklju, Francu Koniču, Francu Hladniku, Janezu Kališniku in Zori Koničevi.

Novo izvoljenemu odboru s tov. Francem Markljem na čelu želimo mnogo uspehov pri njegovem delu pri telesni vzgoji naše drage mladine — mladini pa ključemo: če hočeš sebi zdravje in krepkega duha, vključi se v članstvo TVD PARTIZAN!

PEROV POKAL V TRŽIČU

Naši strelci po trikratnem drugem mestu — zmagovalci

Letos so se naši strelci že četrtri udeležili tekmovanja v patrolnem teku za prehodni pokal Franja Pera, slavnega strelskega reprezentanta v streljanju s pištolo, ki je padel kot borec v NOB. Tekmo-

vanje prirejajo ljubljanski strelci v počastitev Dneva JLA in se ga udeležijo strelci in člani ostalih organizacij iz vse Slovenije. S tem tekmovanjem želi strelska organizacija prikazati pomen in važnost

dobrega sodelovanja z JLA, ker ji je to že po svoji strukturi dela ena najbližjih organizacij.

S tem tekmovanjem se pa tudi zaključuje glavna sezona strelskega športa na odprtih

Prof. Simon Milač:

Lešani nekdanj in danes

(Nadaljevanje)

LEŠANSKA OBČINA

V srednjem veku so se ozemlja delila samo na države in dežele. Okrajev in občin v današnjem pomenu ni bilo.

Vso upravno, politično in delno tudi sodno oblast nad podložnimi kmeti so opravljali zemljiški gospodje tako posvetni kakor cerkveni.

Že v prvem poglavju sem poročal, da so bile Leše podrejene briksenskim škofom. Sedež njihovega gospostva je bil na Bledu, zato govorimo o Blejskem gospostvu. Tam je bival upravnik gospostva, ker se je škof redkokdaj tu mudil.

V vsakem kraju, tudi v Lešah, je gospostvo imelo svojega oskrbnika, ki je pobiral davke, razglašal odredbe, javljal prestopke in skrbel za red na odmerjenem področju.

II.

Najstarejše oblike občin v naših krajih se pojavijo ob

času cesarja Jožefa II. 1780—1790). To so bile takozvane davčne občine. Izvoljeni zaupniki naj bi pomagali izvrševati popis in izmerjenje zemljišč ter določitev njihovega donosa. Po dobljenih podatkih so potem predpisali davek. Odtod naziv davčne občine.

Po občinah naj bi tudi izvolili svojega župana ali rih-tarja, kakor ga je ljudstvo nazivalo. Njegova dolžnost je bila od občanov pobirati državne davke.

Ker je Jožefova davčna ure-ditev po njegovi smrti propadla, so imeli župani odsej le še bolj policijski pomen. Pazili so na red in objavljali občanom razne odloke gosposke. Kake upravne oblasti župani niso imeli.

Francoška oblast je leta 1805 sekularizirala cerkveno imetje. Tako je Blejsko gospostvo briksenskih škofov tedaj prenehalo.

Francozi so uvedli v naših krajih civilno upravo z Napo-

leonovim odlokom 15. aprila 1811. Ta odlok je razdelil ilirske dežele v departemente. Naši kraji so spadali v departement Kranjska. Departementi so obstajali iz distriktov (okrožij), pri nas Ljubljana (za Gorenjsko), Novo mesto (za Dolenjsko) in Postojna (za Notranjsko). Vsak distrikt je razpadel na kantone (okraje), tako na kanton Radovljica, kanton Kranj itd. Sestavni del okrajev pa so tvorile komune (občine) ali mērije (fr. mairie).

Francoske mērije so imele svoj upravni delokrog in tudi svoj preračun. Skrbele so za ceste, mostove, za uboge, zdravstvo in tudi za šolstvo. Za pokritje stroškov so Francozi prepustili občinam policijske globe in 1% od naklad na zemljiški, osebnih in obrtnih davek ter takse za izpiske iz civilnih matic (rojstne, mrliske in poročne liste).

S 1. januarjem 1812 so namreč vzeli župnim uradom vod-

stvo matic in jih izročili občinam.

Na čelu občine je bil postavljen mēr mairie = župan). Prideljen mu je bil še en adjunkt (obč. uradnik), v večjih občinah tudi več. Vsaka občina je imela tudi po več svetovalcev. Uradniki in svetovalci pa niso bili voljeni, ampak imenovani po generalnem guvernerju.

Leše so spadale v kanton Radovljico in mērijo Begunje. Mēr v Begunjah je bil neki Jerman, adjunkta pa sta bila Janez Gogala in Mihael Čuk.

Sosede begunjske so bile radovljiška, kroparska, loška (Loka pri Kovorju) in tržiška mērija.

V naslednji avstrijski dobi (po padcu Napoleona 1814 in vrnitvi ilirskih dežel pod cesarsko avstrijsko krono) je bil obnovljen sistem podložništva. Leše so tedaj pripadle v podložništvo radovljiškega grofa Turna. Na to dobo še danes spominja med ljudstvom znano ime Grofija (gozdni kompleks med Peračico, Otokom in Dvorsko vasjo).

Iz te dobe imamo tudi prvo statistiko. 1817. leta so Leše šteje 40 hiš in imele 253 prebivalcev. Obenem z Lešani so pripadale begunjski občini tudi Paloviče (15 hiš in 82 pre-

strelščih, zato so vsi strelci nanj najbolj pripravljeni. Naši strelci so se na to tekmovalstvo znati dobro streljati pa vili. Sklenili so celo, da bodo postali zmagovalci, saj so že tri leta zapovrstjo zasedli II. mesto.

LETOŠNJE PRIPRAVE

Ker je treba za to tekmovalstvo znati dobro streljati pa tudi dobro teči, je naša družina pripravila vaje za patrolni tek že meseca oktobra. Najprej enkrat, nato dvakrat in kasneje tudi trikrat ali štirikrat tedensko so naši tekmovalci vadili tek in streljanje. Čeprav so v streljanju že mojštri, je bilo vseeno potrebno vaditi, ker med tekom, ko je tekmovalec upehan, ni tako lahko zadeti malo črno piko na tarči. Pa tudi v teku so kaj kmalu postali vztrajni, saj so lepo postopoma vadili tudi v tej panogi. Prvi rezultat uspešnega treninga, ki ga je požrtvovalno vodil tovariš Janez Perko, se je že pokazal na patrolnem teku za pokal SZDL Tržič ob proslavi Dneva republike, ko so naši tekmovalci zasedli prvo mesto in pa na Teku republike v Tržiču, kjer so si strelci priborili drugo mesto. S tako pripravljenim moštvom so naši strelci res lahko upali na uspeh, le ženska ekipa, ki je bila kasneje določena za nastop, je imela prvotno slabše izgleda.

18. DECEMBRA 1955

V LJUBLJANI

Ljubljana, zavita v običajno meglo. Še pol ure do napovedanega štarta. Telovadišče »Partizana« v Tivoliju je bilo že polno organizatorjev, tekmovalcev in gledalcev ter, glej čudo, tokrat tudi novinarjev in fotoreporterjev, kar je za strelsko prireditev že

čudno, saj sej se jih za strelski šport dosedaj ni veliko zanimalo.

Zamuda je skoraj obvezna. Še pozdravni nagovor tekmovalcev in že se prične deveto tekmovalstvo za Perov pokal. Po pet tričlanskih ekip nastopa skupaj. V četrti skupini nastopi tržiška II. ekipa v postavi Franci Knific, Ciril Bečan in Anton Ribnikar. Na 1200 m dolgi progi so se dobro znašli, pa tudi streljali so dobro — 45 krogov — ter zavzeli vodilno mesto. Kmalu pa prevzamejo vodstvo strelci ekipe Ljudske milice kot lanskoletni zmagovalci. Pozor! Napovedovalec poroča, da je ekipa »Protiavionca« izboljšala dosedanj čas ter da odločno vodi. Že ji radostno prerokujejo zmago, toda na startu je še mnogo ekip. Še vedno čakajo favoriti, kot so »Diopter«, »Tempo«, »Odred«, ki se že drenjajo okoli štarta. Prav zadaj pa skrbno in z zanimanjem čaka favorit števila 1, naša I. ekipa, morda celo z malo treme. Skupina za skupino starta in se vrača na cilj. Tekmovalstvo poteka brez sprememb v končnih rezultatih. Na startu se pripravlja XIV. skupina, v kateri je naša I. ekipa v postavi Janez Perko, Andrej Hladnik in Vili Bedina. Že so na prvem delu proge. Vodijo v teku. Na strelišču so vse dobro končali in že se izgubijo za prvim grmovjem proti cilju. Še malo in — cilj. Čas teka 4.46 minute, sodniki s strelišča javljajo rezultate streljanja: ... skupina XIV., startna številka 6 ima 57 krogov. Sodniki računajo končni čas, nervoza in ne gre gladko. Morda so bil prehitri ter so iznenadili. Že je na mestu naša posebna kontrola, ki je spremljala potek tekmovalstva, malo pojasnil in že

spiker javlja: »Pozor! Preseñenje! Tržiška prva ekipa je s časom 58 sekund (tek 4.46 minute, streljanje 57 krogov) zavzela prvo mesto in prepričljivo vodi«. Naslednjih 20 ekip ni moglo več spremeniti časa in poraziti zmagovalca ter je tako naša prva ekipa prvič zavzela prvo mesto na tem tekmovalstvu in osvojila prehodni pokal Franja Pera.

PRESENETILE TUDI NAŠE ČLANICE

Na istem kraju, toda na 400 metrov krajši progi so nastopile tudi ženske ekipe, vendar s to razliko, da so do strelišča samo hitro hodile, streljale iz ležečega položaja in nato tekle po istem delu proge nazaj na cilj. Naša ekipa je nastopila v prvi ženski skupini in v postavi Minka Bertoncelj, Tončka Zaplotnik in Angelca Zakrajšek ter je s časom 6.17 minute in 46 krogov dosegla končni čas 2.58 minute in zmagala ter osvojila zastavico v trajno last.

PROGLASITEV ZMAGOVALCEV

Da so odnesli Tržiški strelci tokrat dvakratno zmago na tekmovalstvu za Perov pokal, je kmalu zvedela ne samo strelska, pač pa tudi ostala športna javnost Ljubljane in je bila popoldne ob 17. uri spodnja dvorana Doma JLA v Ljubljani, kjer je bila kratka svečanost polno zasedena. O pomenu in vlogi JLA je govoril zastopnik JLA polkovnik Kolarac zatem pa je predsednik Strelskega odb. Ljubljana tovariš Tone Vidmar — Luka podelil pokal Franja Pera zmagovalni članski ekipi tržiške strelske družine ter zastavico zmagovalni ženski ekipi prav tako iz Tržiča. Obe ekipi sta prejeli tudi čast-

ni diplomi za doseženi mesti. Diplomoma pa je prejela tudi naša II. ekipa, ki se je plasirala na XII. mesto. Za prejeto priznanje se je v imenu članske ekipe zahvalil tovariš Janez Perko, v imenu ženske ekipe pa tovarišica Tončka Zaplotnik, ki sta poudarila, da je zmaga Tržičanov dokaz razvoja strelstva na podeželju in pa dokaz konstruktivnega vadenja pred tekmovalcem. Obljubila sta tudi, da bodo Tržičani ti dve mesti tudi prihodnjic še uspešneje branili.

Zmaga naših strelcev na letošnjem tekmovalstvu za Perov pokal je njihov največji uspeh v tem letu, saj na tem tekmovalstvu vedno nastopajo najboljši strelci in tekači. Posebno letos je bila med 90 članskimi in 10 ženskimi ekipami zelo močna konkurenca.

Zmagovalcem in vsem tekmovalcem v imenu tržiških strelcev iskreno čestitam ter upam, da se čestitkam pridružujejo tudi vsi športniki našega mesta.

Tehnični rezultati:

Člani: 1. Strelska družina »Stefe Anton — Kostja«, Tržič I. (J. Perko, A. Hladnik in V. Bedina), čas teka 4.46 minute — streljanje 57 krogov je 58 sekund; 2. »Protiavionca« II., Ljubljana, 5.07 — 61 je 1.04; 3. Strelska družina »Diopter«, Ljubljana, 4.50 — 44 je 1.54.

Članice: 1. Strelska družina »Stefe Anton — Kostja«, Tržič (M. Bertoncelj, T. Zaplotnik in A. Zakrajšek), čas teka 6.17 minute — streljanje 46 krogov je 2.58 minute; 2. Strelska družina »Titan«, Kamnik, 6.06 — 40 je 3.26; 3. Strelska družina »Vida Pregarc«, Ljubljana, 6.27 — 44 je 3.31.

Včh

bivalcev) in Pirašica (Perašica 6 hiš in 27 prebivalcev).

Upravna področja so Avstrijci pustili taka, kakor so jih ustanovili Francozi. Leše, Paloviči in Pirašica skupaj so tvorili podobčino (Untergermeinde), Begunje pa glavno občino (Hauptgermeinde).

V zgodovini Leš so poleg Radovljice vidno vlogo igrale skozi stoletja tudi Begunje. Zadnjič smo videli to vlogo v cerkvenem oziru, danes jo vidimo tudi v politično-gospodarskem pogledu. Kar je danes cesta Leše—Hudi graben—Brezje—Bistrica—Tržič, tako važnost je v tistih časih imela pot Leše—Paloviče—Sv. Lucija—Srednja vas—Slatina—Begunje.

Z uvajanjem ustavnosti v avstrijskem cesarstvu l. 1848 se začne doba formiranja samostojnih občin.

1849 je izšel poseben zakon o občinah. Tedaj je bila formirana velika občina s sedežem v Mošnjah. Sem so spadale vasi in naselja: Brezje, Globoko, Gorica, Veliko Dobropolje, Malo Dobropolje, Dvorska vas, Ljubno, Leše, Mošnje, Noše, Zgornji Otok, Spodnji Otok, Paloviče, Pirašica, Posavec, Praproše, Černivec, Vrbnje.

Odslej so bile Leše več desetletij povezane z Mošnjami (od 1849—1913). Ker so bili župani voljeni, so v določenih razdobjih bile tozadevne volitve. Za Lešane navadno bilo volišče na Černivcu. 10. oktobra 1911 so bili Lešani zadnjikrat klicani na volitve na Černivec.

Dne 25. januarja 1912 je deželni odbor kranjski sklenil, da Leše postanejo samostojna občina s lastnim županom. 21. oktobra 1912 je cesar ta sklep potrdil in s tem je lešanska občina oživela. 2. marca 1913 so bile prve volitve doma za kraje Leše, Paloviče in Pirašico, ki so tvorile lešansko občino.

Prvi župan v Lešah je bil Franc Valjavec (po dom. Rahot). On je vodil občino v najtežjem času med prvo svetovno vojno, ko so pobirali ljudi za »kanonenfuter« in so vršili revizije. Zaradi neurejene aprovizacije so siromašni ljudje zelo občutili pomanjkanje živeža. Vsi so težko pričakovali konca vojne in povratka normalnega življenja. Z nastankom narodne države Jugoslavije so se začele razmere boljšati. Številni Lešani so našli zaposlitev v tržiški industriji, železnica pa jih je ponesla še naprej proti Kranju. Stoletna usmerjenost Leš

proti zahodu (Radovljica, Begunje) se začne krhati in nastane obrat proti vzhodu (Tržič, Kranj).

Za prvega povojnega župana v Lešah je bil izbran Ignac Kokalj (po dom. Graben). Miren in uslužen možček je bil to in vsi so ga cenili in radi imeli.

Njegov naslednik je bil Anton Bohinc (po dom. Slosar). Župansko čast je užival dolgo vrsto let. V njegovem času so zgradili občinsko cesto iz vasi navkreber kot priključek na cesto Tržič—Begunje, uredili so kolovozno pot Leše—Pirašica—Brezje. Mnogo se je udeleževal v vrstah gasilstva in lešanski gasilci so v njem imeli krepko oporo.

V dobi kraljeve diktature je županstvo prešlo v upravo takozvana vaške opozicije. Župan je postal Franc Kocjan po dom. Potrevčiči). Ni pa dolgo nosil te časti, ker je prekomasacija občin 1933. leta vse majhne občine pometla in osnovala velike. Tako je samostojna lešanska občina prenehala obstajati. Osnovana je bila spet mošenjska občina (Mošnje, Ljubno, Leše) s sedežem na Brezjah.

Tudi okupator je vzdrževal občino Brezje. Tja so hodili Lešani po živilske karte, po nakaznice in druga potrdila.

Sicer pa Lešani z Brezjami niso imeli dosti stikov. Njihovi stiki s Tržičem se niso omajali, ampak še bolj utrdili. Delavci so tam imeli svoj služek, kmetje so tam prodajali odvišen pridelek, narodnoosvobodilno gibanje je v Tržiču imelo svoje središče.

Po kratki prehodni dobi takoj po osvoboditvi, ko je spet zaživela samostojna lešanska občina pod imenom KLO Leše (preds. Jakob Meglič in za njim Franc Bohinc-Travnar), je bil narejen logičen zaključek, da so se Leše s Palovičami pridružili mestni občini Tržič, kamor gravitirajo in s čimer se gospodarsko spajajo. To se je izvršilo po zakonu o razdelitvi LRS na mesta, okraje in občine z dne 19. aprila 1952.

Pirašica, ki je stoletja bila povezana s Lešami, ni z Lešani delila isto usodo, se je tedaj razšla. Pridružila se je občini Brezje in ostala v okraju Radovljica, dočim so Leše in Paloviče s Tržičem vred pripadle okraju Kranj.

Pripricani smo, da bo Tržič, ki je doslej bil neke vrste krušni oče Lešanov, še nadalje znal varovati interese svojih podeželskih občanov.

(Nadaljevanje sledi)

**Vsemu prebivalstvu tržiške občine
želijo uspehov polno leto 1956**

Občinski ljudski odbor Tržič
Občinski odbor SZDL
Občinski komite ZKS
Občinski odbor ZB NOV
Občinski komite LMS

SREČNO NOVO LETO!
PILARNA „TRIGLAV“
TRŽIČ

SREČNO IN USPEHOV POLNO
NOVO LETO!

želi vsem svojim odjemalcem

„Radiomehanika“
TRŽIČ

SREČNO NOVO LETO!
**KMETIJSKA
ZADRUGA**
PODLJUBELJ

SREČNO NOVO LETO!
Kmetijska zadruga
SV. KATARINA

SREČNO NOVO LETO!

Kmetijska zadruga
LEŠE

SREČNO NOVO LETO!
MODNO KROJAŠTVO
TRŽIČ

SREČNO NOVO LETO!
**KMETIJSKA
ZADRUGA**
KRIŽE

SREČNO NOVO LETO!
„REMONT“
TRŽIČ

SREČNO NOVO LETO!
KMETIJSKA ZADRUGA
KOVOR

Vsem svojim odjemalcem želi
SREČNO NOVO LETO!
„PREHRANA“
TRŽIČ

**Srečno in uspehov
polno novo leto!**

**LESNO INDUSTRIJSKO
PODJETJE**

SREČNO NOVO LETO!
PEKARIJA
TRŽIČ

TRŽIČ

*Srečno in uspehov polno
novo leto!*

TOVARNA LEPENKE

SLAP PRI TRŽIČU

Srečno novo leto želi
vsemu delovnemu ljudstvu
Tržiča in okolice

Tovarna kos in srpov

Tržič

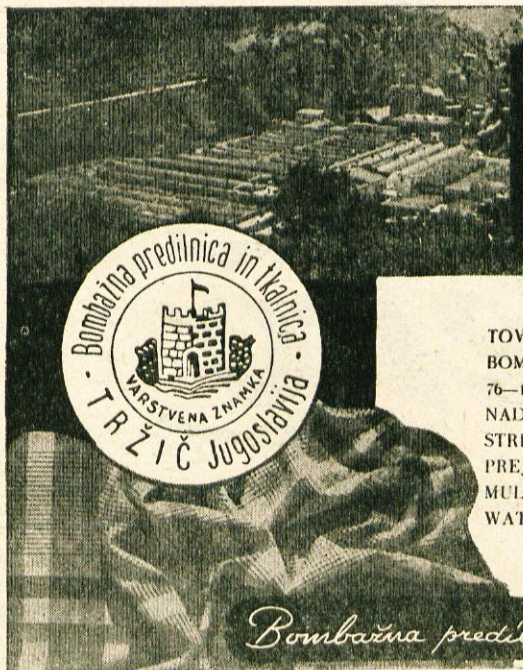
Srečno in uspehov polno
NOVO LETO
želi vsem delovnim ljudem
tržiške občine

TOVARNA USNJA

„RUNO“

Tržič

Srečno in uspehov polno novo leto!

PREDILNICA
SUKANČARNA
TKALNICA
BELILNICA
BARVARNA
APRETURA

TOVARNA PROIZVAJA KVALITETNE
BOMBAŽNE TKANINE — SUROVE OD
76—155 cm TER BELJENE OD 70—200 cm.
NADALJE PROIZVAJA POLEG INDU-
STRIJSKE PREJE OD ST. NM 50 TUDI
PREJO ZA DOMAČO OBRT, IN SICER-
MULE, DOUBLE, KNITTING, HART
WATTER.

Bombazna predilnica in tkalnica TRŽIČ

SRECNO NOVO LETO! PLANINSKO DRUŠTVO TRŽIČ	SRECNO NOVO LETO! Kavarna in gostilna <i>„Zelenica“</i> TRŽIČ	SRECNO NOVO LETO! Franc Stritih drž. tesarški mojster TRŽIČ	SRECNO NOVO LETO! <i>Greta Beodac</i> izdelovalnica copat BISTRICA PRI TRŽICU
SRECNO NOVO LETO! GOSTILNA pod Kukovnico TRŽIČ	SRECNO NOVO LETO! GOSTILNA pod Košuto PODLJUBELJ	SRECNO NOVO LETO! Anton Golob pečarstvo TRŽIČ	SRECNO NOVO LETO! Stanko Dovžan žaga TRŽIČ
SRECNO NOVO LETO! GOSTILNA pri Gašperinu TRŽIČ	SRECNO NOVO LETO! GOSTILNA pri Lojzku TRŽIČ	Srečno Novo leto želi vsem svojim odjemalcem in se priporoča Anton Ješe čevljarstvo KRIŽE	
Srečno in uspehov polno Novo leto! »HAJDUK VELJKO« zemljočradniška vinogradarska vinarska zadruga, ZAJEČAR TRŽIČ, Blejska 11 prodaja alkoholnih in brezalkoholnih pijač		Srečno Novo leto želi vsem svojim odjemalcem TRGOVSKO PODJETJE „PRESKRBA“ TRŽIČ	

*Srečno in uspehov polno Novo leto želita
vsemu prebivalstvu tržiške občine*

Tovarna obutve - Trgovsko podjetje

Peko

TRŽIČ

**z 82 poslovalnicami
v vsej Jugoslaviji**

Vsemu delovnemu ljudstvu tržiške občine želi uspehov polno Novo leto ZVEZA SINDIKATOV JUGOSLAVIJE Občinski sindikalni svet v Trziču	SREČNO NOVO LETO! Zdravstveni dom TRZIC	SREČNO NOVO LETO! REŠILNA POSTAJA TRZIC
SREČNO NOVO LETO! PROJEKTIVNO PODJETJE V KRANJU Projektira vse vrste objektov visokih in niz- kih gradenj ter urbanistične načrte	SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO! LEKARNA TRZIC	
SREČNO NOVO LETO! Tovarna finega pohištva TRZIC	SREČNO NOVO LETO! Hotel „POŠTA“ TRZIC	SREČNO NOVO LETO! Teodor Jerala pleskar in soboslikar TRZIC
SREČNO NOVO LETO! TRGOVSKO PODJETJE „PRESKRBA“ TRZIC	KRISTAL STEKLARSKO PODJ. MLO LJUBLJANA - Titova c. 14 - Telefon 30-50 Graviranje stekla in steklenih predmetov - zastekle- vanje stavb, izložb - notranje opreme - zaloga vseh vrst stekla v ploščah	
SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO! TRGOVSKO PODJETJE RUNO TRZIC s poslovalnicami: Križe, Škofja Loka, Mokronog	<i>Srečno in uspehov polno novo leto</i> Geodetski zavod LRS LJUBLJANA	
SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO! želi vsemu delovnemu ljudstvu Trziča in okolice KLEPARSTVO IN VODOVODNO INŠTALATERSTVO TRZIC	SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO! Geološki zavod LRS LJUBLJANA	

Parketarska obrtna zadruga Ljubljana

Kolodvorska ulica 35

telefon št. 30-969

*želi vsem svojim odjemalcem, strankam in
poslovnim ljudem na Gorenjskem srečno in
uspeha polno*

Novo leto 1956

TER SE SE NADALJE PRIPOROČA S SVOJIMI
KVALITETNIMI IZDELKI PO KONKURENČNIH CENAH

Srečno in uspehov polno novo leto
želi prebivalcem tržiške občine

Turistično društvo
LJUBLJANA

SREČNO IN USPEHOV POLNO
NOVO LETO

1956

ŽELI VSEMU PREBIVALSTVU
TRŽIŠKE OBČINE

„TEKO“
EXPORT - IMPORT
LJUBLJANA

*Srečno in uspehov polno novo leto
želi vsem prebivalcem tržiške občine*

Turistična
zveza
Slovenije
Ljubljana

Vsemu prebivalstvu tržiške občine
želi srečno in uspešno novo leto in se priporoča

Slovenija avtopromet
S A P

LJUBLJANA, Središka 13

Vsem prebivalcem občine Tržič
želi mnogo uspehov
v letu 1956

**Občinski ljudski odbor
K R A N J**

Srečno Novo leto!

„SAVA“ TOVARNA GUMIJEVIH IZDELKOV - K R A N J
Izdelujemo pnevmatiko, gumene tehnične in
sanitetne predmete

Srečno Novo leto!

**OBRTNO PODJETJE
„KAMNOSEŠTVO“
K R A N J**

Srečno in uspehov polno Novo leto
**GOZDNO GOSPODARSTVO
K R A N J**
z gozdnimi obrati: Tržič, Kokra, Škofja Loka,
Kranj

Srečno in uspehov polno Novo leto
želi vsemu prebivalstvu
tržiške občine

Elektra Kranj
K R A N J

Srečno Novo leto!

**REMONT ČEVLJARSKIH STROJEV
K R A N J**
Telefon št. 535

Izdeluje rezkalne in čistilne stroje, ago stis-
kalnice, sekalne nože in izvršuje vsa popra-
vila čevljarских strojev. Oskrbimo vas z
rezervnimi deli in fourniturami za čevljar-
sko industrijo

Srečno in uspehov polno Novo leto
želi vsemu prebivalstvu
tržiške občine

**TRGOVSKO PODJETJE
ZELENJAVA
K R A N J**

KOLEKTIV

**Elektrotehničnega
P O D J E T J A
K R A N J**

želi vsem svojim odjemalcem
in ostalim kolektivom
uspehov polno Novo leto 1956

Srečno novo leto
želi vsemu prebivalstvu
tržiške občine

TISKANINA
**Tovarna tiskanega blaga
K R A N J**

SREČNO NOVO LETO!

TOVARNA OBUTVE

ALKA

DUPLJE

SREČNO NOVO LETO!

Gostilna „Lovec“

TRATA

ŠKOFJA LOKA

SREČNO NOVO LETO!

ANTON GRILJ

ELEKTROPODJETJE

DOMŽALE

SREČNO NOVO LETO ŽELI

SVOJIM GOSTOM

GOSTINSKO PODJETJE

DOM NA JEZERSKEM

SREČNO NOVO LETO!

„UNIVERSALE“

tovarna klobukov, slamnikov in konfekcije

DOMŽALE

Srečno
Novo leto!

„JELOVICA“

MEDZADRUŽNI LESNI KOMBINAT

ŠKOFJA LOKA

PROIZVAJAMO:

STAVBENO POHIŠTVO

SOBNO POHIŠTVO

LESNO EMBALAŽO

LESENE HIŠICE

GRADBENE PLOŠČE

»JUGOLIT«

IN VSE OSTALE LESNE

IZDELKE

TER S PRIKLJUČITVIJO

TOVARNE FURNIRJA

BODOVLJE —

FURNIR, VEZANE IN

PANEL PLOŠČE

Podjetje izvršuje poleg tega
vsakovrstne
montaže stavbenega pohištva,
oblog in podobnih del
na vsakovrstnih objektih

TEKOČI RAČUN 611-T-378 PRI NB PODRUŽNICA KRANJ
TELEFON: 3-62 - BRZOJAVI: JELOVICA ŠKOFJA LOKA

*Srečno in uspehov polno novo leto
želi vsemu prebivalstvu tržiške občine*

„Alpina“

TOVARNA ČEVLJEV

ŽIRI